EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 19. 1. 2018
COM(2018) 36 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa o všeobecnom systéme preferencií za obdobie rokov 2016 – 2017

{SWD(2018) 23 final} - {SWD(2018) 24 final} - {SWD(2018) 25 final} -
{SWD(2018) 26 final} - {SWD(2018) 27 final} - {SWD(2018) 28 final} -
{SWD(2018) 29 final} - {SWD(2018) 30 final} - {SWD(2018) 31 final} -
{SWD(2018) 32 final}

1. ÚVOD

V tejto správe a v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie[1] sa hodnotia účinky všeobecného systému preferencií (ďalej len „VSP“) v období rokov 2016 – 2017 so zameraním na výkon zvýhodnených krajín podľa VSP+. Podľa nariadenia o VSP[2] sa táto správa Európskemu parlamentu a Rade predkladá každé dva roky.

Vďaka VSP zostáva EÚ dôležitým hráčom, ktorý sprevádza rozvojové krajiny na ceste k dosiahnutiu trvalo udržateľného rozvoja pomocou hospodárskej hybnej sily obchodu. Ako nástroj na podporu univerzálnych hodnôt ľudských práv, sociálnej spravodlivosti a ochrany životného prostredia sú obchodné preferencie neoddeliteľnou súčasťou stratégie Komisie pod názvom *Obchod pre všetkých*[3]. Veľkorysý prístup na trh EÚ umožňuje zvýhodneným krajinám podľa VSP vytvárať dodatočné príjmy prostredníctvom medzinárodného obchodu a prispieva k ich úsiliu vynakladanému na zníženie chudoby a podporu trvalo udržateľného rozvoja, ľudských práv a dobrej správy vecí verejných.

1.1. Tri opatrenia v rámci VSP

Systém VSP má tri rôzne opatrenia obchodných preferencií, ktoré boli podrobne opísané v správe o VSP z roku 2016[4] a ktoré sú zhrnuté tu:

- Na základe všeobecného opatrenia (ďalej len **„štandardný VSP“)** sa krajinám s nízkymi alebo nižšími strednými príjmami[5], ktoré nevyužívajú iný preferenčný obchodný prístup na trh EÚ, udeľuje zníženie cla pri približne 66 % všetkých colných položiek EÚ. Vo vykazovanom období rokov 2016 – 2017 bolo 23 príjemcov štandardného VSP (pozri tabuľku 1).

- V rámci osobitného stimulačného opatrenia pre trvalo udržateľný rozvoj a dobrú správu vecí verejných (ďalej len **„VSP+“**) sa oprávneným krajinám, ktoré sú zraniteľné z hľadiska hospodárskej diverzifikácie a objemov vývozu, poskytuje úplné pozastavenie cla pri tých istých približne 66 % colných položkách ako pri štandardnom VSP. Zvýhodnené krajiny musia na oplátku ratifikovať a účinne vykonávať 27 hlavných medzinárodných dohovorov v oblasti ľudských a pracovných práv, ochrany životného prostredia a dobrej správy vecí verejných, ktoré sa uvádzajú v nariadení o VSP. Vo vykazovanom období rokov 2016 – 2017 bolo 10 príjemcov VSP+ (pozri tabuľku 2).

- V zmysle osobitného opatrenia „Všetko okrem zbraní“ (ďalej len **„EBA“**, z angl. *Everything But Arms*) sa krajinám, ktoré OSN klasifikuje ako najmenej rozvinuté

[1] Prvá dvojročná správa o VSP pokrývajúca roky 2014 a 2015 bola uverejnená v januári 2016: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0029.

[2] Nariadenie (EÚ) č. 978/2012, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií.

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154150.pdf.

[4] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf.

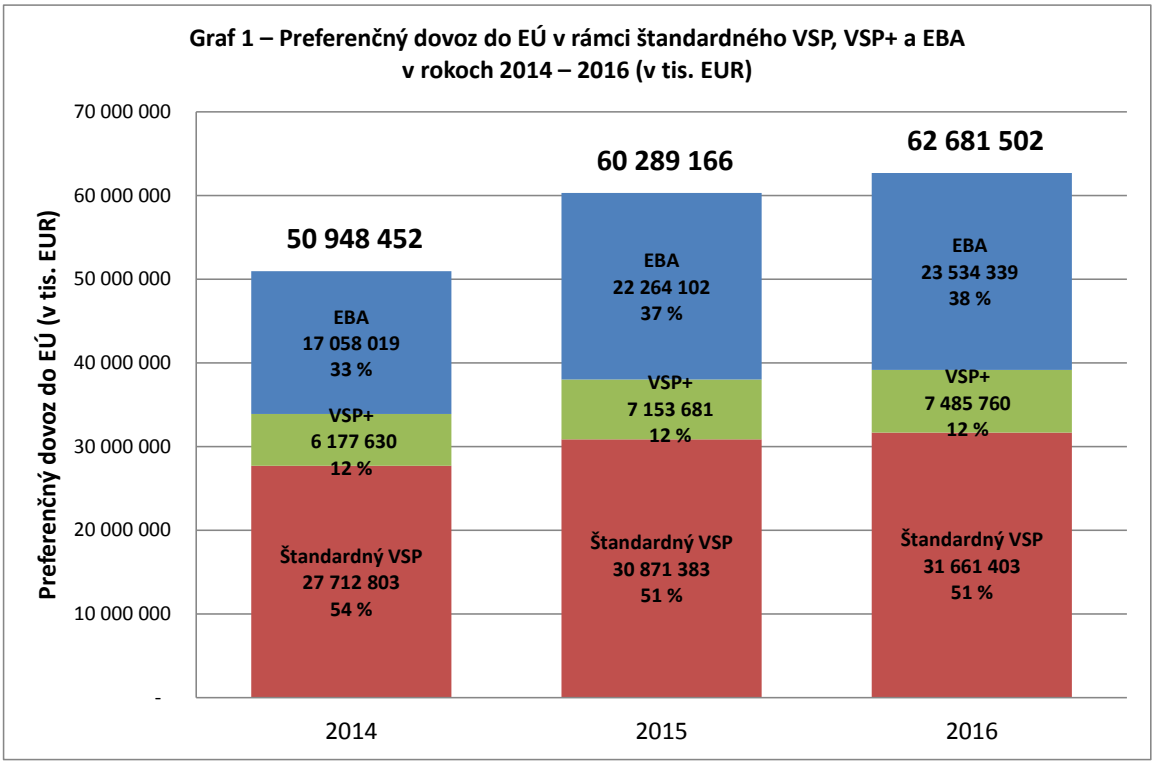
[5] http://databank.worldbank.org/data/download/site-content/CLASS.xls.

krajiny, udeľuje plný bezcolný a bezkvótový prístup na všetky výrobky okrem zbraní a streliva. Na rozdiel od štandardného VSP a VSP+ zvýhodnené krajiny po uzatvorení dohody o voľnom obchode s EÚ nestrácajú status EBA. Vo vykazovanom období rokov 2016 – 2017 využívalo opatrenie EBA 49 príjemcov (pozri tabuľku 3).

V roku 2016 sa VSP využil pri dovozoch do EÚ v hodnote 62,6 miliardy EUR takto: 31,6 miliardy EUR z krajín zvýhodnených v rámci VSP, približne 7,5 miliardy EUR z krajín zvýhodnených v rámci VSP+ a 23,5 miliardy EUR z krajín zvýhodnených v rámci EBA (podrobnosti sa uvádzajú v tabuľkách 4 až 7)[6].

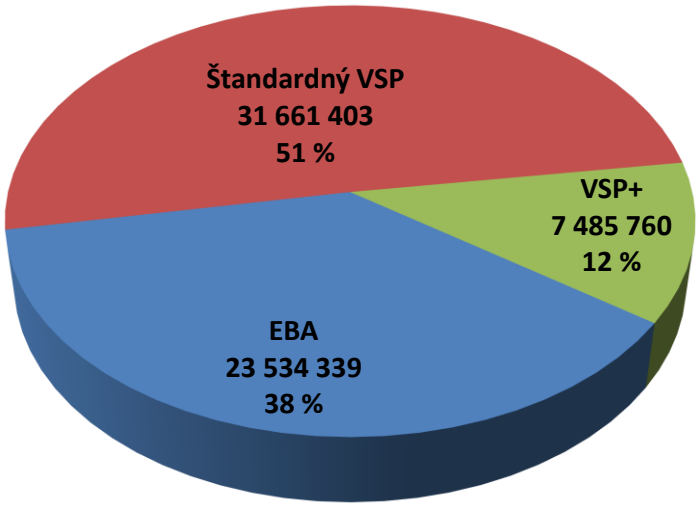
V grafoch 1 a 2 sa uvádza prehľad dovozu v rámci troch opatrení VSP.

Graf 1 – Preferenčný dovoz do EÚ v rámci štandardného VSP, VSP+ a EBA v rokoch 2014 – 2016 (v tis. EUR)

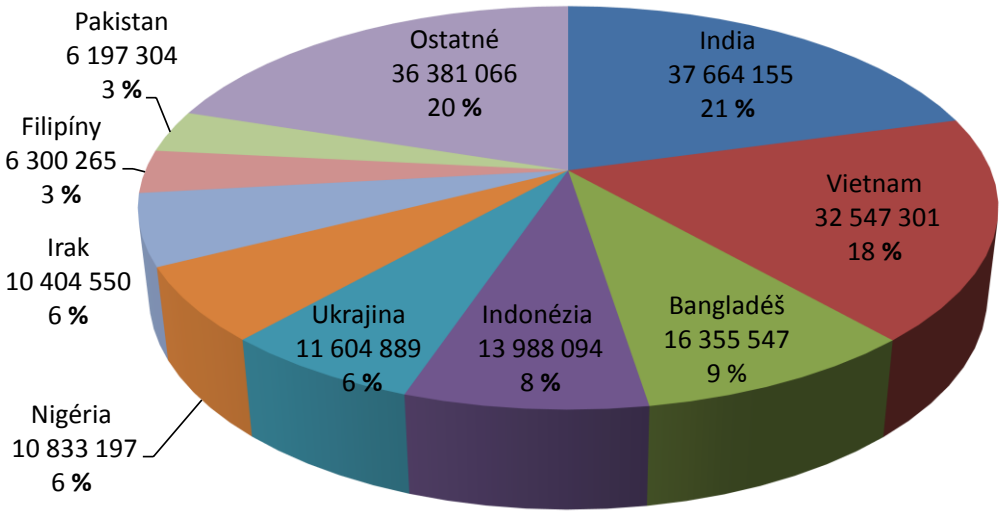
[6] Zdroj pre všetky štatistické údaje v tomto prehľade: údaje Eurostatu zo septembra 2017. Celkový dovoz z tretích krajín môže byť nižší ako skutočný celkový dovoz z dôvodu vylúčenia: obchodu chráneného obchodným tajomstvom, tovaru kapitoly 99 KN, ktorý nie je súčasťou dohôd o VSP, a obchodu v rámci colného režimu pre aktívny a pasívny zušľachťovací styk.

Graf 2 – Preferenčný dovoz do EÚ v rámci štandardného VSP, VSP+ a EBA za rok 2016 (v tis. EUR)

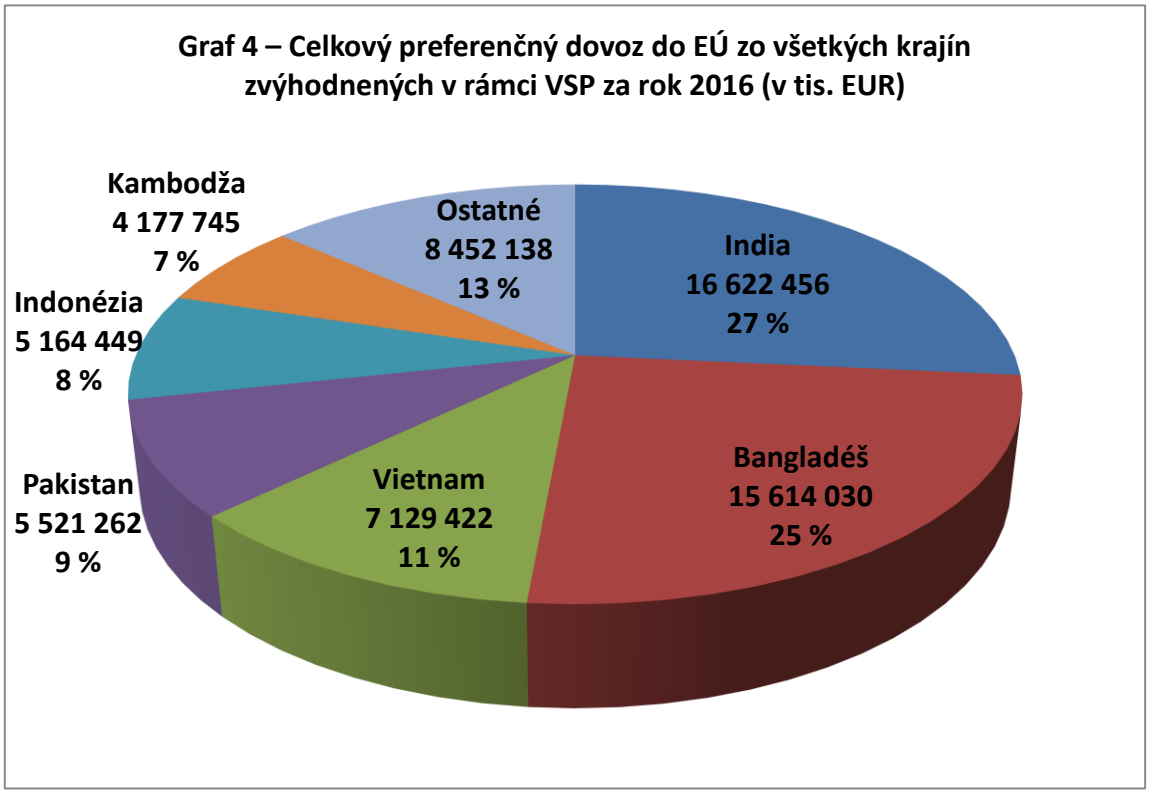

Ako sa uvádza v grafe 3, spomedzi krajín zvýhodnených v rámci VSP majú najväčší podiel na dovoze do EÚ (vrátane dovozu, ktorý nepodlieha systému VSP) India a Vietnam, pričom obidve krajiny sú zvýhodnené v rámci štandardného VSP. Tretím najväčším dovozcom je Bangladéš, krajina zvýhodnená v rámci EBA.

Graf 3 – Celkový dovoz do EÚ (vrátane dovozu, na ktorý sa nevzťahujú výhody VSP) zo všetkých krajín zvýhodnených v rámci VSP za rok 2016 (v tis. EUR)

Ako sa uvádza v grafe 4, India, Bangladéš a Vietnam predstavujú aj tri krajiny s najväčším podielom spomedzi zvýhodnených krajín výhradne na základe preferenčného dovozu v rámci systému VSP.

2. ŠTANDARDNÉ OPATRENIE VSP

Vo vykazovanom období rokov 2016 – 2017 VSP využilo 23 zvýhodnených krajín (tabuľka 1). V tomto období opustilo štandardný VSP päť krajín v dôsledku zmien ich prístupu na trh EÚ (pokrytý dohodou o voľnom obchode) alebo ich hospodárskeho postavenia (klasifikácia Svetovou bankou ako krajina s vyšším stredným príjmom alebo vyšším príjmom počas troch po sebe nasledujúcich rokov). V grafe 5 sa uvádza rozdelenie preferenčného dovozu[7] do EÚ v rámci štandardného VSP v roku 2016.

India

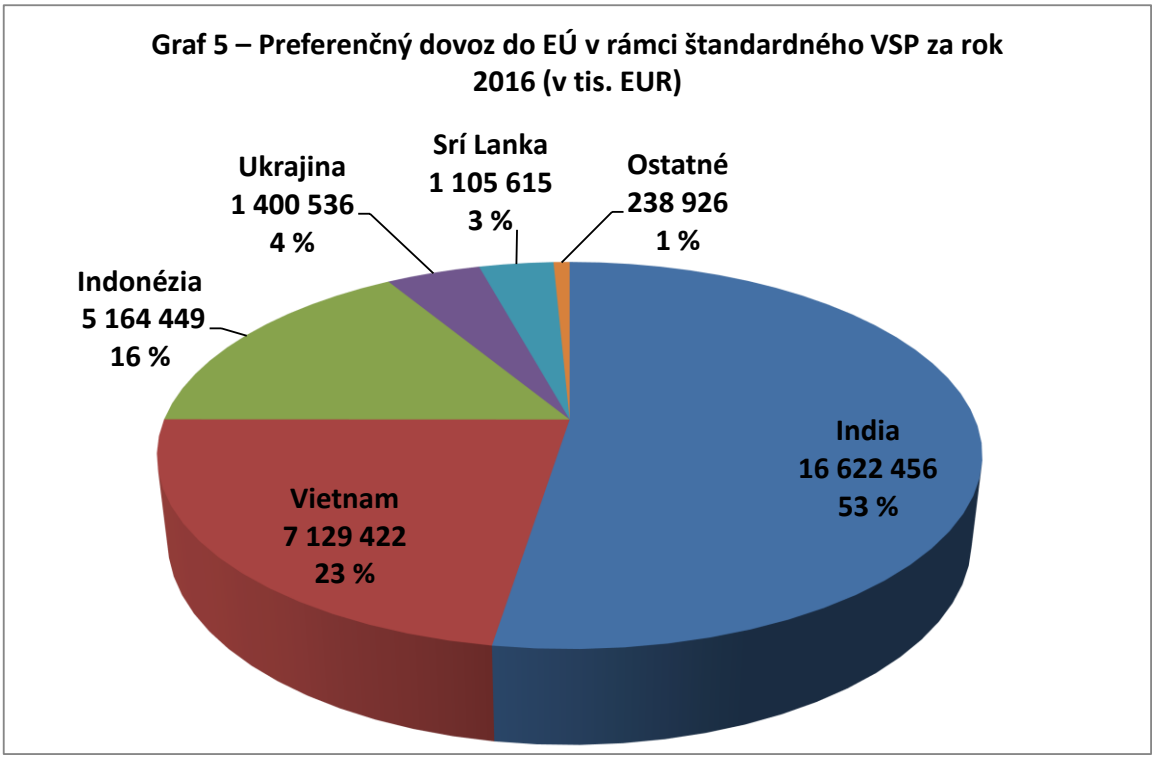
Od roku 2014 bolo z VSP vyňatých niekoľko tried výrobkov vrátane textílií, keďže už nespĺňajú kritériá pre systém VSP. Napriek tomuto vyňatiu zostáva India najväčším vývozcom do EÚ v rámci VSP. V roku 2016 India do EÚ vyviezla textil a odevy v hodnote 7,6 miliardy EUR, z čoho bolo 5,7 miliardy EUR v rámci štandardného VSP.

Vietnam

V roku 2016 predstavoval podiel Vietnamu na celkovom dovoze zo všetkých krajín, ktoré sú zvýhodnené podľa štandardného VSP, 23 %. Pokiaľ ide len o dovoz v rámci VSP z Vietnamu, obuv predstavovala takmer 40 %.

Zoznam tried výrobkov pochádzajúcich z krajín zvýhodnených podľa štandardného VSP sa reviduje každé tri roky. Posledná revízia sa uskutočnila v roku 2016, čo viedlo k revidovanému zoznamu tried výrobkov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2017[8]. Výrobky, pri ktorých už nie je potrebná podpora preferenciami v rámci VSP, boli vyňaté zo zoznamu výrobkov.

Graf 5 – Preferenčný dovoz do EÚ v rámci štandardného VSP za rok 2016 (v tis. EUR)

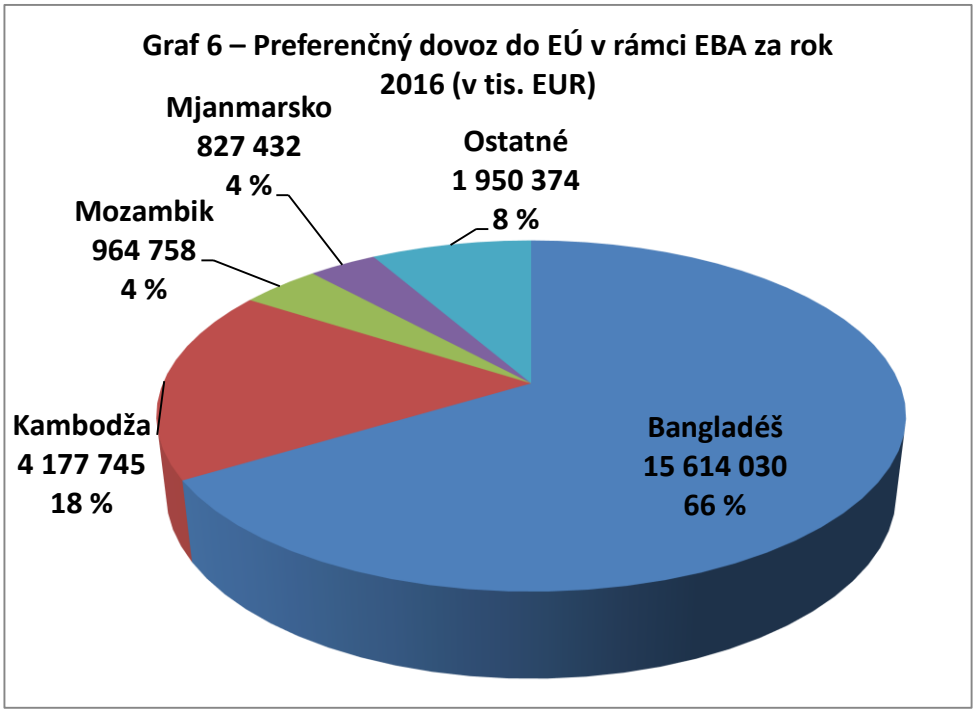
[7] Preferenčný dovoz je oprávnený dovoz, pri ktorom sa VSP skutočne využil.

[8] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/330 z 8. marca 2016 (Ú. v. EÚ L 62, 9.3.2016, s. 9).

3. OPATRENIE EBA

Opatrenie EBA je hlavný obchodný nástroj EÚ, ktorého cieľom je pomôcť najchudobnejším a najslabším krajinám vo svete – najmenej rozvinutým krajinám – využiť obchodné príležitosti. Počas vykazovacieho obdobia rokov 2016 – 2017 EBA využívalo 49 zvýhodnených krajín (pozri tabuľku 3).

V grafe 6 sa uvádza rozpis hodnoty a percentuálneho podielu preferenčného dovozu z krajín zvýhodnených v rámci EBA v roku 2016. Najväčší podiel dovozu spomedzi krajín zvýhodnených v rámci EBA sa zaznamenal z Bangladéša (66 %), za ním nasledovala Kambodža (18 %).

3.1. Rozšírená spolupráca s niektorými krajinami zvýhodnenými v rámci EBA

Ako sa uvádza v stratégii Komisie ***Obchod pre všetkých***, EÚ môže za výnimočných okolností dočasne odstúpiť od štandardného VSP alebo EBA, najmä v prípadoch vážneho a systematického porušovania zásad stanovených v dohovoroch o ľudských a pracovných právach uvedených v nariadení o VSP.

Mjanmarsko

Mjanmarsko bolo v roku 2013 znovu zaradené medzi zvýhodnené krajiny v rámci EBA, čo je uznaním jeho úsilia o začatie ambicióznych politických, sociálnych a pracovných reforiem. Nedávny vývoj v oblasti humanitárnych a ľudských práv v Jakchainskom štáte je mimoriadne vážny. Európska únia naliehavo vyzýva vládu Mjanmarska, aby poskytla plný humanitárny prístup a umožnila bezpečný, dobrovoľný a dôstojný návrat všetkých utečencov. Európska únia vyzvala Mjanmarsko, aby našlo dlhodobé riešenie štrukturálnych problémov v Jakchainskom štáte v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami a s cieľom dodržať požiadavky systému EBA.

Európska únia prostredníctvom intenzívnejšej spolupráce posilnila dialóg s niektorými krajinami EBA s cieľom presadzovať konkrétne kroky a trvalé riešenia vážnych nedostatkov pri rešpektovaní základných ľudských a pracovných práv. Ak tento dialóg neprinesie výsledky, EÚ je pripravená začať ako poslednú možnosť postup zrušenia VSP s náležitým zohľadnením hospodárskeho a sociálneho vplyvu takéhoto zrušenia.

Pokiaľ ide o Mjanmarsko, EÚ je spolu so Spojenými štátmi, Japonskom, Dánskom a Medzinárodnou organizáciou práce (MOP) zapojená do *Iniciatívy na zlepšenie pracovných práv a postupov v Mjanmarsku,* ktorej cieľom je podporiť dodržiavanie medzinárodných pracovných noriem a zodpovedných obchodných postupov MOP. Toto medzinárodné fórum zainteresovaných strán prioritne pomáha reformovať pracovné právo v Mjanmarsku a posilňovať vzťahy medzi sociálnymi partnermi.

Bangladéš

Opatrenie EBA prispieva k sociálno-ekonomickému rozvoju tým, že vytvára milióny pracovných príležitostí v odvetví konfekčných odevov, v ktorom veľkú väčšinu pracovníkov tvoria ženy. To však musí ísť ruka v ruke s rešpektovaním základných ľudských a pracovných práv, najmä slobody združovania, s cieľom prispieť k väčšej prosperite a dôstojnej práci. Európska únia potrebuje vidieť skutočné a trvalé zlepšenia, len tak bude možné vyhnúť sa ďalším krokom.

Po zhoršení situácie v oblasti ľudských a pracovných práv v Bangladéši a Kambodži sa Komisia a ESVČ v týchto dvoch krajinách aktívnejšie angažovali a zapojili príslušné zainteresované strany vrátane mimovládnych organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, medzinárodných organizácií, sociálnych partnerov a podnikov.

V Bangladéši Komisia vzniesla obavy v súvislosti s pracovnými právami, najmä slobodou združovania a vykonávaním spoločnej iniciatívy známej ako *Pakt udržateľnosti pre trvalé zlepšovanie pracovných práv a bezpečnosti tovární v odvetví konfekčných a pletených odevov v Bangladéši.* Európska únia poukázala najmä na zosúladenie bangladéšskeho zákona o pracovnom práve a zákona o vývoznej spracovateľskej zóne s dohovormi MOP o pracovných právach, čo by malo byť jedným z prioritných opatrení.

Kambodža

Európska únia spolupracuje s Kambodžou na riešení otázok ľudských práv týkajúcich sa pozemkových sporov vyplývajúcich z koncesií na pestovanie cukrovej trstiny a otázok pracovných práv, najmä slobody združovania. Európska únia potrebuje vidieť skutočné a trvalé zlepšenia, len tak bude možné vyhnúť sa ďalším krokom.

Pokiaľ ide o Kambodžu, EÚ naliehala na vládu, aby vytvorila nezávislý a transparentný mechanizmus na riešenie nárokov na kompenzácie vyplývajúce z udeľovania koncesií na hospodárske pozemky na plantáže cukrovej trstiny.

Zvýšená angažovanosť je založená primárne na dostupných odporúčaniach a záveroch MOP a iných orgánov OSN, ktoré monitorujú dohovory o ľudských a pracovných právach. Použitie týchto odporúčaní a záverov umožňuje objektívne a transparentné posúdenie plnenia prijatých medzinárodných záväzkov.

V rámci tohto procesu sa vytvoril tlak na vlády, aby riešili problematické oblasti, pričom došlo k určitému pozitívnemu vývoju. Uvedené otázky sa zároveň koherentným a koordinovaným spôsobom riešili prostredníctvom všetkých príslušných kanálov (ako sú výbory pre obchod, dialógy o politických alebo ľudských právach).

Pokrok je povzbudivý. Napriek tomu je EÚ pripravená začať postup zrušenia VSP ako poslednú možnosť v prípade, že naše konštruktívne úsilie prostredníctvom dialógov neprinesie uspokojivé výsledky. Pri takomto rozhodnutí sa náležite zohľadnia negatívne hospodárske, sociálne a ľudské dôsledky súvisiace s možným zrušením VSP.

4. OPATRENIE VSP+

Systém VSP+ je jedným z hlavných nástrojov EÚ na podporu trvalo udržateľného rozvoja v zraniteľných rozvojových krajinách. Krajiny VSP+ profitujú z jednoduchšieho obchodu s EÚ za podmienky, že účinne vykonávajú 27 hlavných medzinárodných dohovorov o ľudských a pracovných právach, ochrane životného prostredia a dobrej správe vecí verejných.

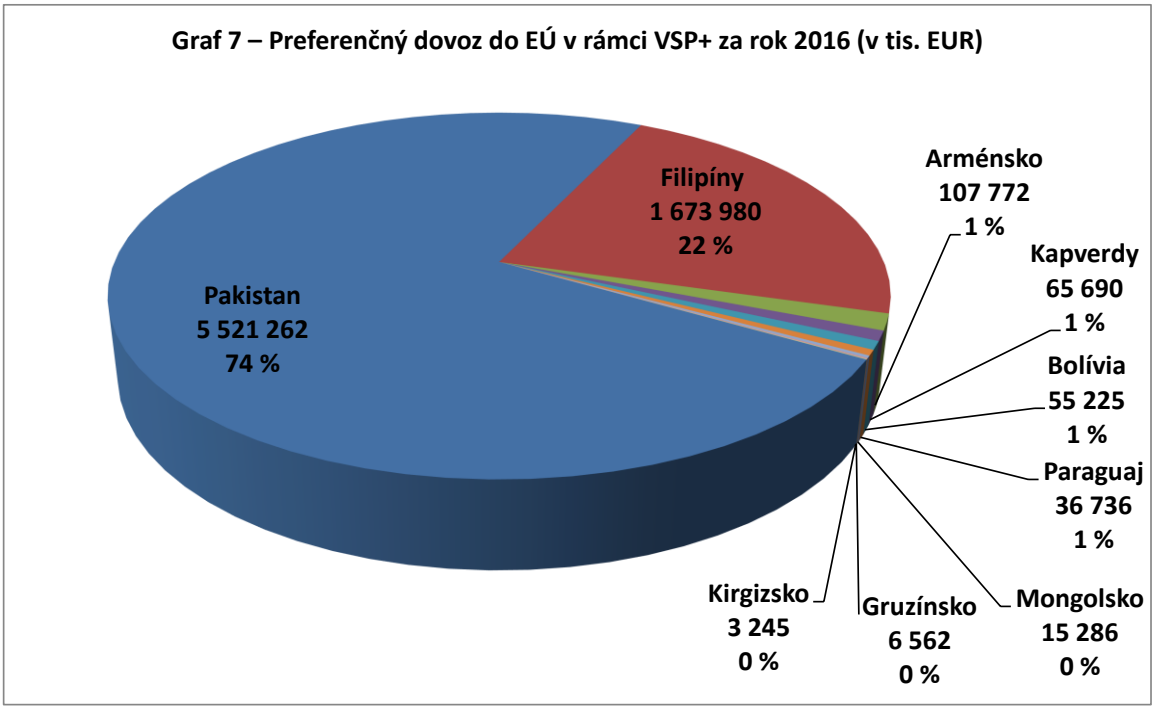
4.1. Zvýhodnené krajiny podľa VSP+

Vykazovacie obdobie rokov 2016 – 2017 sa vzťahuje na 10 zvýhodnených krajín podľa VSP+: Arménsko, Bolíviu, Filipíny, Gruzínsko, Kapverdskú republiku, Kirgizsko, Mongolsko, Pakistan, Paraguaj a Srí Lanku (pozri tabuľku 2).

Gruzínsko od 1. januári 2017 prestalo využívať výhody systému VSP+, pretože získalo preferenčný prístup na trh v rámci prehĺbenej a komplexnej dohody o voľnom obchode (DCFTA) s EÚ. Kirgizsko sa stalo zvýhodnenou krajinou podľa VSP+ krátko po začiatku vykazovacieho obdobia (v januári 2016). Srí Lanka sa do VSP+ vrátila v máji 2017 po tom, ako bolo zo systému v roku 2010 vyňatá. Paraguaj opustí systém VSP+ 1. januára 2019, keďže Svetová banka ho tri roky po sebe zaradila medzi krajiny s vyšším stredným príjmom.

V grafe 7 sa uvádza hodnota preferenčného dovozu[9] z krajín VSP+ v roku 2016. Najväčší podiel pochádza z Pakistanu, ktorý predstavoval 74 % celého dovozu v rámci VSP+.

Graf 7 – Preferenčný dovoz do EÚ v rámci VSP+ za rok 2016 (v tis. EUR)

[9] Preferenčný dovoz je oprávnený dovoz, pri ktorom sa preferencie podľa VSP+ skutočne využili.

4.2. Monitorovanie VSP+

Systém VSP+ je založený na trvalo udržateľnom rozvoji. Vstupom do systému VSP+ sa zvýhodnené krajiny zaväzujú účinne vykonávať 27 základných dohovorov, za čo získajú lepší prístup na trh EÚ.

Očakáva sa, že zvýhodnené krajiny podľa VSP+ preukážu zodpovednosť a politické odhodlanie a – čo je najdôležitejšie – budú vytrvalo zlepšovať dodržiavanie uvedených záväzkov aj napriek zisteným nedostatkom.

Bolívia

Aj napriek celkovej sociálno-ekonomickej situácii Bolívia v rokoch 2016 – 2017 naďalej výrazne napredovala pri účinnom plnení záväzkov v oblasti ľudských práv. Zameriavala sa najmä na odstránenie chudoby, zlepšenie prístupu k vzdelaniu, zdravotníctvu, potravinám a bývaniu, ako aj na riešenie problémov v oblasti reprodukčného zdravia. Veľkým problémom však zostáva minimálny vek prijatia do zamestnania, ktorý nie je zlučiteľný s dohovorom MOP č. 138.

Európska únia so zvýhodnenou krajinou spolupracuje na monitorovaní VSP+ vo všetkých oblastiach, v ktorých je vykonávanie neuspokojivé.

Pakistan

V Pakistane došlo k pozitívnemu vývoju pri posilňovaní rámca v oblasti ľudských práv a legislatívnych opatrení v oblasti práv žien, detí, menšín a pracovných práv, pričom sa pripravujú právne predpisy týkajúce sa, okrem iného, mučenia, justície mladistvých a práv transsexuálov. Uvedené oblasti, ako aj využívanie mučenia, uplatňovanie trestu smrti, častý výskyt detskej práce a otázka slobody prejavu však vyvolávajú vážne obavy. Celková situácia v oblasti ľudských práv je preto zmiešaná a Pakistan musí zintenzívniť svoje úsilie na presadzovanie a vykonávanie právnych predpisov.

4.2.1. Spolupráca so zainteresovanými stranami

Dôkazné bremeno týkajúce sa dodržiavania záväzkov v rámci VSP+ spočíva na zvýhodnenej krajine[10]. Zvýhodnené krajiny by mali poskytnúť všetky informácie potrebné na to, aby EÚ mohla posúdiť dodržiavanie ich záväzkov v rámci systému VSP+. Posúdenie EÚ sa opiera predovšetkým o najnovšie správy a odporúčania medzinárodných monitorovacích orgánov, ako napríklad MOP a OSN. Európska únia s týmito medzinárodnými organizáciami aktívne spolupracuje; napríklad správy OSN sa podávajú každých 4 až 5 rokov, teda v dlhšom intervale ako je dvojročný cyklus podávania správ o VSP+. Stretnutia s monitorovacími orgánmi OSN a MOP a ich miestnymi zástupcami sa uskutočňujú pred monitorovacími misiami EÚ v rámci programu VSP+ a počas nich.

Srí Lanka

Srí Lanka podnikla dôležité kroky na zlepšenie správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv. Srí Lanka dobre spolupracuje so systémom OSN. Vláda však zatiaľ nevykonala niekoľko dôležitých reforiem, ktoré majú priamy vplyv na účinné vykonávanie dohovorov o ľudských právach v rámci VSP+, a to najmä zrušenie zákona o predchádzaní terorizmu, zabezpečenie základných právnych záruk a riešenie používania mučenia.

Európska únia využíva aj širokú škálu ďalších informácií a stretáva sa s organizáciami občianskej spoločnosti vrátane odborových zväzov, obhajcov ľudských práv, podnikov a zamestnávateľov pred monitorovacími misiami a počas nich, a to v EÚ aj

[10] Článok 15 ods. 2 nariadenia o VSP [nariadenie (EÚ) č. 978/2012].

v zvýhodnenej krajine. V júni 2017 sa uskutočnil dialóg s občianskou spoločnosťou s cieľom konzultovať s týmito organizáciami a zozbierať od nich vstupné informácie a ich názory[11].

Mongolsko

Dialóg o VSP+ a podpora projektu MOP financovaného EÚ povzbudili Mongolsko pri revízii pracovného práva. Mongolsko schválilo národný program pre rodovú rovnosť, ktorého cieľom je vypracovať do roku 2021 politiky zohľadňujúce rodový aspekt. Novoprijatý trestný zákon obsahuje vymedzenie pojmu „mučenie“, ktoré je v súlade s Dohovorom proti mučeniu. Možné opätovné zavedenie trestu smrti a rozšírenie korupcie, ktoré má hlboký vplyv na situáciu v oblasti ľudských práv, predstavujú vážny problém.

Európsky parlament a Rada sa aktívne podieľajú na vykonávaní VSP+ a na monitorovaní dodržiavania záväzkov zvýhodnených krajín. Pravidelné stretnutia s členskými štátmi sa organizujú vo forme expertnej skupiny pre VSP a pracovnej skupiny Rady pre VSP. Otázky prerokované s odborníkmi členských štátov zahŕňali odpovede zvýhodnených krajín podľa VSP+ na hodnotiace tabuľky a správy o monitorovacích misiách VSP+.

Počas obdobia rokov 2016 – 2017 zorganizoval Výbor pre medzinárodný obchod (INTA) Európskeho parlamentu niekoľko výmen názorov o VSP vrátane diskusií o pokroku krajín zvýhodnených podľa VSP+, monitorovacích návštevách a úlohe organizácií občianskej spoločnosti v aplikáciách VSP+. Komisia a ESVČ využili aj účasť delegácií Európskeho parlamentu na misiách do konkrétnych krajín VSP+.

4.2.2. Monitorovacie misie VSP+

Pri monitorovaní VSP+ sa využívajú dva navzájom súvisiace nástroje. Prvým je hodnotiaca tabuľka, ktorá je zoznamom najvýznamnejších nedostatkov zistených príslušnými medzinárodnými monitorovacími orgánmi (alebo akýmkoľvek iným presným a spoľahlivým zdrojom) pri vykonávaní jednotlivých dohovorov. Všetky zvýhodnené krajiny v rámci programu VSP+ dostanú každoročne takúto hodnotiacu tabuľku s tým, aby reagovali na uvedené nedostatky.

Filipíny

Filipíny dosiahli pokrok v oblastiach ako rodová rovnosť, obchodovanie s ľuďmi, pracovné práva, zdravie, vzdelávanie, sociálno-ekonomické práva, boj proti korupcii a ochrana životného prostredia. Prezident Duterte podpísal Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Filipínami, ktorú teraz čaká schválenie senátom. Vážnym problémom však zostávajú mimosúdne popravy, najmä v rámci boja proti nelegálnym drogám, ako aj beztrestnosť v tejto veci, a takisto možné opätovné zavedenie trestu smrti a zníženie veku trestnej zodpovednosti.

Druhým nástrojom je „dialóg VSP+“ vrátane monitorovacích misií VSP+, prostredníctvom ktorých EÚ spolupracuje s orgánmi na úprimnej a otvorenej diskusii o zistených nedostatkoch a nápravných opatreniach. Počas vykazovacieho obdobia 2016 – 2017 Komisia a ESVČ vykonali monitorovacie misie v Arménsku, Bolívii, na Filipínach, v Kapverdskej republike, Kirgizsku, Mongolsku, Pakistane, Paraguaji a na Srí Lanke.

Monitorovacie misie VSP+ umožnili priame kontakty na vysokej úrovni s vládami, ministerstvami a agentúrami, ako aj s podnikmi, miestnymi mimovládnymi organizáciami a s organizáciami občianskej spoločnosti. Vykonali sa koordinačné

[11] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/august/tradoc_155993.07.17 %20report%20for%20web%20page.pdf.

stretnutia s medzinárodnými organizáciami OSN a MOP, ktoré majú zastúpenie v daných krajinách, ako je Úrad Vysokého komisára OSN pre ľudské práva, Rozvojový program OSN (UNDP) a Úrad OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC). Na základe toho sa zlepšila celková znalosť systému VSP+ medzi zainteresovanými stranami a konkrétneho záväzku každej zvýhodnenej krajiny podľa VSP+, čo uľahčilo aj zhromažďovanie vstupov na mieste od kľúčových zainteresovaných strán.

Miestne zainteresované strany zohrávajú dôležitú úlohu pri vytváraní tlaku na regionálne a ústredné orgány s cieľom splnenia záväzkov týchto orgánov v rámci VSP+. Najmä preto, že podnikom priamo plynú výhody z colných preferencií, očakáva sa od nich, že budú orgány podporovať pri vykonávaní príslušných 27 dohovorov.

Misia VSP+ v Kirgizsku (jún 2016)

Keďže Kirgizsko sa k systému VSP+ pripojilo až v januári 2016, misia sa venovala zavádzaniu systému VSP+ a predbežnému monitorovaniu. Na seba nadväzujúce monitorovacie návštevy VSP+ a dialóg o ľudských právach sa ukázali ako veľmi účinné, keďže dialóg sa týkal aj otázok súvisiacich s VSP+, ako je prevencia mučenia a zlého zaobchádzania v zariadeniach určených na zaistenie a práca na zlepšení vzťahov medzi etnikami, boj proti diskriminácii, zastavenie únosov neviest a zlepšovanie práv detí. Podniky sa zaujímali o hospodárske výhody systému VSP+.

Misia VSP+ v Bolívii (jún 2016)

V rámci diskusií bola vysokou prioritou otázka detskej práce s osobitným zameraním na zníženie pracovného veku detí. S ohľadom na najväčší podiel pôvodného obyvateľstva v Južnej Amerike (približne 66 % celkovej populácie) sa poukázalo aj na právo pôvodných obyvateľov na predchádzajúcu konzultáciu a informovaný súhlas, pokiaľ ide o prístup k pôde.

Misia VSP+ v Kapverdskej republike (júl 2017)

Celkový výkon Kapverdskej republiky v oblasti ľudských práv je naďalej pozitívny. Pretrvávajúce problémy sa týkajú násilia založeného na rodovej príslušnosti, práv dieťaťa a oneskorení pri podávaní správ. Pokiaľ ide o poslednú oblasť, Kapverdská republika vynakladá značné úsilie na riešenie tohto problému v úzkej spolupráci s MOP v rámci projektu zameraného na budovanie kapacít, ktorý financuje EÚ.

Misia VSP+ v Paraguaji (jún 2016)

Medzi pozitívne iniciatívy v oblasti ľudských práv patrí zriadenie systému monitorovania medzinárodných odporúčaní v oblasti ľudských práv (SIMORE) s podporou OHCHR. Detská práca, ktorá bola spojená najmä s praxou „criadazgo“ (domáca práca), sa počas misie prerokúvala ako jeden z hlavných problémov.

Misia VSP+ v Pakistane (november 2016)

Druhá misia VSP+ zaznamenala pozitívny inštitucionálny (napr. zriadenie národnej komisie pre ľudské práva a prijatie národného akčného plánu pre ľudské práva) a legislatívny vývoj (napr. prijatie zákona proti znásilňovaniu a zákona proti vraždám zo cti). Súčasne pretrvávajú vážne problémy vrátane práv žien, detí a menšín, otázky slobody prejavu, uplatňovania trestu smrti, mučenia a kapacity zavádzať právne predpisy a presadzovať ich.

Misia VSP+ na Filipínach (január – február 2017)

Na Filipínach sa zaznamenal pozitívny vývoj v oblastiach ako rodová rovnosť, obchodovanie s ľuďmi, pracovné práva, reprodukčné zdravie a ochrana životného prostredia. Pokrok v kľúčových otázkach závisí od právnych predpisov, ktoré sa ešte stále prerokúvajú v kongrese. Pretrvávajú vážne obavy týkajúce sa spôsobu boja proti nelegálnym drogám, najmä pokiaľ ide o právo na život, právne záruky, účinné vyšetrovanie a stíhanie, spoluprácu s mechanizmami OSN, ako aj možné znovuzavedenie trestu smrti a možné zníženie veku trestnej zodpovednosti.

Misia VSP+ v Mongolsku (marec 2017)

Pri prvej monitorovacej návšteve VSP+ sa zaznamenal pozitívny legislatívny vývoj, ako napríklad nadobudnutie účinnosti nového trestného zákona, revidovaného zákona o domácom násilí, zákona o ochrane detí a zákona o právach detí. Prostredníctvom projektu financovaného EÚ Mongolsko dosiahlo značný pokrok v oblasti podávania správ MOP. Mongolsko chce zároveň zlepšiť svoju schopnosť plne využívať obchodné výhody plynúce zo systému VSP+.

Misia VSP+ v Arménsku (jún 2017)

Prerokovali sa najdôležitejšie otázky, ktoré má Arménsko riešiť, vrátane účinného vykonávania akčných plánov v oblasti ľudských práv na roky 2014 – 2016 a 2017 – 2019, predloženia nového súdneho poriadku, trestného zákona a trestného poriadku parlamentu, samostatného zákona proti domácemu násiliu a komplexného antidiskriminačného zákona v súlade s medzinárodnými normami, potreby (opätovne) zriadiť systém inšpekcie práce a pokročiť smerom k dosiahnutiu statusu kategórie 1 v rámci dohovoru CITES.

Misia VSP+ na Srí Lanke (september 2017)

Prvá monitorovacia misia, ktorá sa uskutočnila po tom, ako bol Srí Lanke v máji 2017 udelený VSP+, a ktorá zahŕňala aj návštevu Džafny, dospela k záveru, že Srí Lanka dosahuje celkový pokrok pri

vykonávaní 27 dohovorov. Je však potrebné vynaložiť viac úsilia na zrušenie zákona o predchádzaní terorizmu, riešenie rozšíreného využívania mučenia, vysvetlenie nútených zmiznutí, vrátenie pôdy v bývalých oblastiach konfliktu a na boj proti diskriminácii odborov a nekalým postupom v oblasti práce.

4.3. Technická pomoc a rozvojové projekty

Počas vykazovacieho obdobia Komisia a MOP vykonali konkrétne projekty VSP+[12] na podporu dodržiavania povinností týkajúcich sa podávania správ MOP a vykonávacích povinností v ďalších krajinách VSP+. Išlo konkrétne o tieto krajiny: Arménsko, Filipíny, Kapverdy, Mongolsko, Pakistan a Paraguaj. Tieto projekty budú pokračovať počas nasledujúcich dvoch rokov.

V Arménsku, v Paraguaji a na Filipínach sa úsilie zameriavalo na posilnenie schopnosti verejnej správy účinne uplatňovať základné dohovory MOP. Na Kapverdách MOP podporila miestnu správu pri predkladaní správ pre MOP, ktoré boli po lehote odovzdania. V Pakistane bolo hlavným cieľom podporiť vypracovanie právnych predpisov a súvisiacich vykonávacích iniciatív na odstránenie detskej práce a nútenej práce. V Mongolsku MOP okrem vytvárania kapacít na včasné podávanie správ pomáhala pri zosúlaďovaní právnych predpisov s Dohovorom MOP o práve organizovať sa a kolektívne vyjednávať.

Najdôležitejšie udalosti projektov EÚ a MOP v krajinách VSP+

Kapverdy

Na Kapverdách sa prostredníctvom opatrení EÚ v rámci VSP+ zlepšilo povedomie o základných dohovoroch MOP medzi tripartitnými zložkami (vláda, zamestnávatelia a pracovníci). Takisto podporili tripartitné diskusie o právnych predpisoch s ohľadom na pripomienky orgánov dohľadu v rámci MOP. Kapverdská republika načas podala všetky svoje správy o dohovoroch č. 87 a 98 týkajúcich sa slobody združovania a práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať. Sociálni partneri si lepšie uvedomujú svoju úlohu a sú lepšie vybavení na riešenie pripomienok dozorných orgánov MOP.

Mongolsko

Projekt EÚ–MOP pomohol Mongolsku zlepšiť dodržiavanie medzinárodných pracovných noriem a podávanie správ. V rámci projektu sa preskúmal mongolský preklad základných dohovorov MOP a Mongolsku bola poskytnutá pomoc s cieľom lepšie pochopiť svoje záväzky. Výsledkom projektu boli aj trojstranné konzultácie o revízii pracovného práva, ktoré je teraz lepšie zosúladené so základnými zásadami a právami na pracovisku. Vláda, organizácie pracovníkov a zamestnávateľov posilnili svoje porozumenie základných zásad a práv v práci prostredníctvom politického dokumentu o ILS a obchode v angličtine a mongolčine, ako aj dialógov a seminárov na vysokej úrovni. Vďaka technickej pomoci Mongolsko aktuálne nie je v omeškaní so svojimi správami o dodržiavaní medzinárodných pracovných noriem.

Pakistan

Vďaka iniciatíve financovanej EÚ, ktorá je zameraná na budovanie kapacít, sa federálnym a provinčným útvarom ministerstva práce umožnilo zlepšiť podávanie správ o ratifikovaných dohovoroch MOP. Semináre MOP, ktoré sa konali v januári, vo februári a v apríli 2017, prispeli k posilneniu sociálneho dialógu vo federálnych a provinčných tripartitných poradných výboroch. Na seminároch sa útvary ministerstva práce stretli so

[12] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf.

zamestnávateľskými a pracovnými organizáciami s cieľom zlepšiť ich pochopenie základných pracovných noriem.

Ako súčasť opatrení EÚ v rámci systému VSP+ a v reakcii na novo delegované legislatívne povinnosti MOP zároveň ponúkla vláde Balúčistanu osobitnú technickú podporu pri príprave súboru revidovaných pracovných zákonov. Uskutočnili sa konzultácie so sociálnymi partnermi tak, aby sa zabezpečilo lepšie zosúladenie zákonov s princípmi MOP.

Filipíny

Činnosti EÚ v rámci VSP+ na Filipínach sa zameriavali na vytvorenie prostredia, ktoré napomáha slobode združovania a kolektívneho vyjednávania, a to na základe odporúčaní priamej kontaktnej misie MOP vo februári 2017. Činnosťou EÚ v rámci VSP+ sa umožnili diskusie medzi ministerstvom práce a sociálnymi partnermi, ktoré viedli k trojstrannému manifestu, v ktorom sa zaviazali k účinnému vykonávaniu zásad slobody združovania a kolektívneho vyjednávania a k vytvoreniu národného akčného plánu na tento účel.

Okrem toho sa v roku 2017 vo všetkých krajinách zvýhodnených v rámci VSP+ začali projekty zamerané na podporu miestnych organizácií občianskej spoločnosti[13] a na účasť sociálnych partnerov na programe VSP+. Projektové tímy v priebehu roka 2017 uskutočnili prieskumné misie s cieľom určiť kľúčové otázky pre svoje projekty, ktoré sa uskutočnia s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti. V nasledujúcom vykazovanom období bude Komisia naďalej zvažovať spôsoby podpory zvýhodnených krajín s využitím odborných znalostí, technickej pomoci a osobitných projektov na budovanie kapacít.

4.4. Príloha k tejto správe – Pracovný dokument útvarov Komisie o VSP+

Ako k správe o VSP v roku 2016 sa aj k tejto druhej dvojročnej správe o VSP pripája pracovný dokument útvarov Komisie o VSP+. V pracovnom dokumente útvarov Komisie sa poskytuje komplexné posúdenie plnenia záväzkov zo strany krajín zvýhodnených v rámci VSP+ podľa týchto klastrov: ľudské práva, pracovné práva, životné prostredie a dobrá správa vecí verejných. Posudzuje sa v nej pokrok, nedostatky, budúce opatrenia a priority s cieľom dosiahnuť účinné vykonávanie 27 hlavných dohovorov.

4.5. Správa o priebežnom hodnotení

V súlade s nariadením o VSP[14] Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení uplatňovania nariadenia o VSP v polovici trvania, a to päť rokov po nadobudnutí účinnosti nariadenia o VSP. V tejto strednodobej hodnotiacej správe sa posúdi, či sa naplnili ciele nariadenia o VSP. Závery tejto správy sa zohľadnia pri návrhu ďalšieho systému VSP. Očakáva sa, že správa bude prijatá v prvom polroku roku 2018.

[13] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/july/tradoc_155843.pdf.

[14] Nariadenie (EÚ) č. 978/2012, ktorým sa uplatňuje systém všeobecných colných preferencií.

5. ZÁVER

V dvojročnej správe o VSP sa sleduje vykonávanie súčasného systému VSP, keďže jeho tarifné preferencie sa začali uplatňovať v januári 2014. V sprievodnom dokumente útvarov Komisie sa opisuje situácia v oblasti ľudských práv, sociálna a environmentálna situácia v krajinách zvýhodnených v rámci VSP+ a poskytuje sa platforma na spoluprácu s občianskou spoločnosťou krajín zvýhodnených v rámci tohto systému.

Počas súčasného monitorovacieho cyklu boli príjemcovia VSP+ naliehavo vyzývaní, aby postupne preberali zodpovednosť za vykonávanie 27 dohovorov a boli proaktívnejší pri riešení problémov uvedených v hodnotiacich tabuľkách a nastolených počas monitorovacích misií VSP+.

V tejto správe sa prvýkrát uvádza Kirgizsko, ktoré do VSP+ vstúpilo v januári 2016. Srí Lanka sa v máji 2017 opätovne pripojila k systému VSP+, monitorovacie obdobie sa teda vzťahuje na menej ako 6 mesiacov. V Arménsku sa monitorovacia misia ukázala byť cenným nástrojom na zapojenie miestnej občianskej spoločnosti. Z dôvodu chýbajúcich posledných správ pre OSN a MOP mala monitorovacia misia na Kapverdách rozhodujúci význam pre zhromaždenie informácií potrebných na posúdenie EÚ. Monitorovacia misia na Filipíny bola pre EÚ príležitosťou, aby vyjadrila svoje obavy z nedávneho vývoja v oblasti ľudských práv a zároveň uznala pokrok v oblasti pracovných práv a sociálno-ekonomických politík. V Paraguaji a Bolívii sa otvorene diskutovalo o otázke detskej práce za účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán vrátane MOP a UNICEF. Gruzínsko sa v tejto správe uvádza poslednýkrát, pretože postupne ukončilo systém VSP+ vďaka svojej dohode DCFTA s EÚ.

Vďaka celkovému monitorovaniu VSP+ vznikol štruktúrovaný prístup a pevný základ na posúdenie každého príjemcu VSP+ na základe zistení monitorovacích orgánov OSN a MOP a informácií poskytnutých tretími stranami vrátane občianskej spoločnosti, sociálnych partnerov, Európskeho parlamentu a Rady. Monitorovanie VSP+ je plne začlenené do bilaterálneho rámca a dialógov EÚ vrátane dialógov o ľudských právach. Prostredníctvom VSP+ sa konkrétne podporili krajiny ako Pakistan, Srí Lanka, Mongolsko a Bolívia na účely zintenzívnenia dialógov s EÚ o ľudských právach. Dialógy o ľudských právach zároveň poskytli platformu na diskusiu o otázkach súvisiacich s ľudskými právami v rámci systému VSP+. Systém VSP+ viedol k zlepšeniu synergického účinku a k posilneniu vzájomného pákového účinku oboch nástrojov.

Hoci je VSP dôležitým nástrojom umožňujúcim riešiť otázky ľudských práv a práce vo zvýhodnených krajinách, EÚ je odhodlaná využívať všetky príslušné politiky a nástroje na podporu dosahovania ich cieľov trvalo udržateľného rozvoja a dobrého riadenia. Vzhľadom na povahu týchto otázok a potrebu štrukturálnych a trvalých riešení si spolupráca na základe VSP vyžaduje pevný a dlhodobý záväzok zo strany EÚ aj zvýhodnených krajín.

Ďalšie vykazovacie obdobie rokov 2018 a 2019 sa začne v prvej polovici roku 2018 novým dvojročným cyklom hodnotiacich tabuliek a monitorovacích misií. Komisia do konca roka 2019 predloží Európskemu parlamentu a Rade svoju tretiu dvojročnú správu o VSP, v ktorej sa bude klásť osobitný dôraz na hodnotenie trendov u všetkých zvýhodnených krajín podľa VSP+.

6. ZVÝHODNENÉ KRAJINY PODĽA ŠTANDARDNÉHO VSP A PODĽA SCHÉMY EBA

Tabuľka 1 – Zvýhodnené krajiny podľa štandardného VSP v rokoch 2016 – 2017

	Zvýhodnené krajiny podľa štandardného VSP počas vykazovacieho obdobia 2016 – 2017	Zmeny postavenia zvýhodnených krajín počas rokov 2016 – 2017
1.	Kamerun	Systém opustil 1. januára 2017.
2.	Cookove ostrovy	
3.	Pobrežie Slonoviny	
4.	Fidži	Systém opustilo 1. januára 2017.
5.	Ghana	
6.	India	
7.	Indonézia	
8.	Irak	Systém opustil 1. januára 2017.
9.	Keňa	
10.	Marshallove ostrovy	Systém opustili 1. januára 2017.
11.	Mikronézske federatívne štáty	
12.	Nauru	
13.	Nigéria	
14.	Niue	
15.	Konžská republika	
16.	Srí Lanka	Systém opustila 18. mája 2017 v nadväznosti na status VSP+.
17.	Svazijsko	
18.	Sýria	
19.	Tadžikistan	
20.	Tonga	
21.	Ukrajina	Systém opustí 1. januára 2018.
22.	Uzbekistan	
23.	Vietnam	

Tabuľka 2 – Zvýhodnené krajiny podľa VSP+ v období 2016 – 2017

	Zvýhodnené krajiny podľa VSP+ vo vykazovacom období 2016 – 2017	Zmeny v postavení zvýhodnených krajín podľa VSP+ v období 2016 – 2017
1.	Arménsko	
2.	Bolívia	
3.	Kapverdy	
4.	Gruzínsko	Systém opustilo 1. januára 2017.
5.	Kirgizsko	Do systému vstúpilo 27. januára 2016.
6.	Mongolsko	
7.	Pakistan	
8.	Paraguaj	
9.	Filipíny	
10.	Srí Lanka	Do systému vstúpila 18. mája 2017.

Tabuľka 3 – Zvýhodnené krajiny podľa EBA 2016 – 2017

	Zvýhodnené krajiny podľa EBA počas vykazovacieho obdobia 2016 – 2017		
1.	Afganistan	27.	Mauritánia
2.	Angola	28.	Malawi
3.	Bangladéš	29.	Mjanmarsko/Barma
4.	Bhután	30.	Mozambik
5.	Burkina Faso	31.	Nepál
6.	Burundi	32.	Niger
7.	Benin	33.	Rwanda
8.	Kambodža	34.	Samoa
9.	Čad	35.	Sierraleonská republika
10.	Konžská demokratická republika	36.	Senegal
11.	Stredoafrická republika	37.	Šalamúnove ostrovy
12.	Komorské ostrovy	38.	Somálsko
13.	Džibutsko	39.	Južný Sudán
14.	Eritrea	40.	Sudán
15.	Etiópia	41.	Svätý Tomáš a Princov ostrov
16.	Gambia	42.	Tanzánia
17.	Guinea	43.	Východný Timor
18.	Rovníková Guinea	44.	Togo
19.	Guinea-Bissau	45.	Tuvalu
20.	Haiti	46.	Uganda
21.	Kiribati	47.	Vanuatu
22.	Laoská ľudovodemokratická republika	48.	Jemen
23.	Libéria	49.	Zambia
24.	Lesotho		
25.	Madagaskar		
26.	Mali		

7. TABUĽKY SO ŠTATISTICKÝMI ÚDAJMI O KRAJINÁCH, KTORÉ K 1. DECEMBRU 2016 VYUŽÍVALI VSP

Tabuľka 4 – Hodnota preferenčného dovozu pre všetky krajiny VSP (v tis. EUR)

	2014				2015				2016			
	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia
Štandardný VSP	136 293 050	37 617 869	27 712 803	74%	138 379 251	45 327 097	30 871 383	68%	130 968 548	47 080 530	31 661 403	67%
VSP+	13 324 942	7 129 263	6 177 630	87%	15 476 883	8 413 704	7 153 681	85%	15 132 431	8 687 292	7 485 760	86%
EBA	37 500 741	19 614 129	17 058 019	87%	37 922 199	23 735 273	22 264 102	94%	36 175 387	25 573 515	23 534 339	92%
Všetky VSP	**187 118 733**	**64 361 261**	**50 948 452**	**79%**	**191 778 333**	**77 476 074**	**60 289 166**	**78%**	**182 276 366**	**81 341 337**	**62 681 502**	**77%**

Tabuľka 5 – Hodnota preferenčného dovozu do EÚ v rámci štandardného VSP podľa krajiny (v tis. EUR)

	2014				2015				2016			
Štandardný VSP	**Celkový dovoz**	**Dovoz oprávnený pre VSP**	**Preferenčný dovoz v rámci VSP**	**Miera využitia**	**Celkový dovoz**	**Dovoz oprávnený pre VSP**	**Preferenčný dovoz v rámci VSP**	**Miera využitia**	**Celkový dovoz**	**Dovoz oprávnený pre VSP**	**Preferenčný dovoz v rámci VSP**	**Miera využitia**
	136 293 050	**37 617 869**	**27 712 803**	**73,7%**	**138 379 251**	**45 327 097**	**30 871 383**	**68,1%**	**130 968 548**	**47 080 530**	**31 661 403**	**67,2%**
Cookove ostrovy	1 496	97	61	62,8%	1 906	58	3	5,2%	8 660	246	31	12,7%
Fidži	97 685	1 301	3	0,2%	85 504	5 532	421	7,6%	60 313	6 767	142	2,1%
Ghana	2 864 884	150 575	127	0,1%	2 631 417	737 363	804	0,1%	2 287 705	683 385	868	0,1%
India	35 582 745	16 987 636	15 031 426	88,5%	37 822 096	18 910 730	16 698 497	88,3%	37 664 155	18 864 567	16 622 456	88,1%
Indonézia	13 917 691	6 279 700	4 511 742	71,8%	14 672 861	7 176 336	5 017 542	69,9%	13 988 094	7 272 570	5 164 449	71,0%
Irak	11 518 140	5 232	146	2,8%	12 100 516	7 918	2 080	26,3%	10 404 550	3 832	1 041	27,2%
Kamerun	2 148 042	32 560	39	0,1%	1 781 293	150 204	12 054	8,0%	1 773 132	120 563	6 323	5,2%
Keňa	1 140 708	190 922	138 111	72,3%	1 302 367	864 017	19 935	2,3%	1 268 292	869 747	16 345	1,9%
Kongo	1 523 993	82 830	67 269	81,2%	1 764 705	40 965	31 126	76,0%	1 048 910	34 069	14 331	42,1%
Maršallove ostrovy	146 012	423	-	0,0%	116 787	505	-	0,0%	186 992	20 856	-	-
Mikronézia	612	171	127	74,3%	538	509	215	42,3%	452	444	112	25,3%
Nauru	82	31	-	0,0%	626	175	-	0,0%	95	53	-	0,0%
Nigéria	27 792 156	207 878	135 410	65,1%	18 402 503	129 416	94 963	73,4%	10 833 197	158 137	102 210	64,6%
Niue	127	108	1	0,8%	227	10	0	1,0%	267	181	-	0,0%
Pobrežie Slonoviny	3 247 091	319 695	366	0,1%	4 241 390	1 287 254	3 261	0,3%	4 523 986	1 294 501	2 070	0,2%
Srí Lanka*	2 163 151	1 799 337	1 073 969	59,7%	2 337 415	1 966 849	1 078 955	54,9%	2 395 894	2 022 993	1 105 615	54,7%
Svazijsko	150 572	5 140	46	0,9%	133 591	19 474	109	0,6%	121 857	21 069	56	0,3%
Sýria	85 008	25 209	3 443	13,7%	80 265	25 358	4 405	17,4%	49 463	20 213	8 911	44,1%
Tadžikistan	52 422	14 897	10 571	71,0%	46 363	12 107	11 286	93,2%	81 953	12 953	11 823	91,3%
Tonga	906	71	54	75,9%	379	136	95	70,3%	863	125	35	28,2%
Ukrajina	12 003 711	2 495 103	1 473 299	59,0%	11 309 183	2 676 266	1 185 545	44,3%	11 604 889	3 379 200	1 400 536	41,4%
Uzbekistan	146 175	75 976	60 465	79,6%	117 222	69 750	57 747	82,8%	117 529	86 579	74 625	86,2%
Vietnam	21 709 640	8 942 978	5 206 129	58,2%	29 430 096	11 246 165	6 652 339	59,2%	32 547 301	12 207 480	7 129 422	58,4%

*VSP+ od 18. mája 2017.

Tabuľka 6 – Hodnota preferenčného dovozu do EÚ v rámci EBA podľa krajiny (v tis. EUR)*

	2014				2015				2016			
EBA	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia
	37 500 741	**19 614 129**	**17 058 019**	**87,0%**	**37 922 199**	**23 735 273**	**22 264 102**	**93,8%**	**36 175 387**	**25 573 515**	**23 534 339**	**92,0%**
Afganistan	35 033	16 943	6 966	41,1%	25 208	6 164	3 691	59,9%	18 932	5 680	2 855	50,3%
Angola	9 361 175	50 117	20 937	41,8%	7 153 713	39 948	18 089	45,3%	4 156 215	69 812	30 828	44,2%
Bangladéš	12 320 951	12 259 151	11 776 557	96,1%	15 085 588	15 017 416	14 642 919	97,5%	16 355 547	16 292 347	15 614 030	95,8%
Benin	44 864	12 270	11 246	91,7%	45 236	5 535	3 968	71,7%	39 234	5 123	4 817	94,0%
Bhután	14 927	14 790	14 416	97,5%	48 501	16 726	16 102	96,3%	2 606	2 140	1 884	88,0%
Burkina Faso	111 601	11 697	9 849	84,2%	58 116	11 204	9 576	85,5%	109 132	10 911	9 899	90,7%
Burundi	21 359	414	86	20,7%	38 785	362	322	89,0%	31 850	291	260	89,3%
Čad	13 789	319	-	0,0%	108 771	616	-	0,0%	114 696	1 003	-	0,0%
Džibuti	8 233	3 771	62	1,6%	13 103	2 635	-	0,0%	23 592	5 557	211	3,8%
Eritrea	8 234	2 505	2 378	94,9%	41 742	2 498	2 294	91,9%	13 108	2 172	2 031	93,5%
Etiópia	550 548	252 196	248 726	98,6%	676 177	333 655	256 378	76,8%	711 534	399 735	245 195	61,3%
Gambia	17 627	9 276	8 561	92,3%	16 900	11 472	11 261	98,2%	14 077	10 535	9 933	94,3%
Guinea	454 347	1 648	658	39,9%	644 545	1 566	740	47,3%	522 968	2 647	811	30,7%
Guinea Bissau	3 329	12	-	0,0%	1 985	1 047	-	0,0%	1 602	404	-	0,0%
Haiti	31 331	17 794	3 324	18,7%	33 006	14 017	12 483	89,1%	39 015	15 527	13 343	85,9%
Jemen	83 951	10 574	8 268	78,2%	17 461	7 077	3 016	42,6%	18 623	6 285	4 574	72,8%
Južný Sudán	117	32	-	0,0%	182	52	-	0,0%	304	106	70	66,7%
Kambodža	3 019 263	3 008 589	2 778 838	92,4%	4 060 331	4 005 450	3 772 302	94,2%	4 571 947	4 505 346	4 177 745	92,7%
Kiribati	53	32	25	76,8%	142	59	-	0,0%	152	97	-	0,0%
Komory	10 640	6 782	1 536	22,6%	10 947	5 605	5 487	97,9%	15 655	7 505	7 168	95,5%
Konžská demokratická republika	1 003 279	8 202	6 240	76,1%	481 672	10 079	5 181	51,4%	740 378	5 977	3 566	59,7%
Laos	222 578	195 086	191 073	97,9%	235 114	195 855	189 968	97,0%	234 482	177 167	169 889	95,9%
Lesotho	247 359	1 566	484	30,9%	254 450	1 993	1 411	70,8%	207 530	2 889	2 047	70,9%
Libéria	284 022	3 400	423	12,4%	187 013	585	-	0,0%	273 678	4 342	379	8,7%
Madagaskar	826 063	534 460	21 331	4,0%	922 271	573 703	4 774	0,8%	934 020	702 449	9 850	1,4%
Malawi	289 986	266 631	251 596	94,4%	321 254	287 017	270 725	94,3%	267 862	215 102	214 041	99,5%
Mali	39 253	4 400	3 628	82,5%	39 323	5 510	4 176	75,8%	36 620	5 730	4 776	83,3%
Mauritánia	544 977	172 679	164 746	95,4%	475 350	221 069	212 175	96,0%	427 029	224 212	217 873	97,2%
Mjanmarsko	355 447	313 704	298 065	95,0%	645 322	562 714	534 806	95,0%	971 484	875 939	827 432	94,5%
Mozambik	1 346 297	1 143 588	292 715	25,6%	1 423 821	1 170 217	1 137 842	97,2%	1 301 696	970 577	964 758	99,4%
Nepál	86 408	77 883	72 205	92,7%	97 418	86 983	80 420	92,5%	94 310	83 407	77 089	92,4%
Niger	118 520	2 958	1 931	65,3%	116 763	3 308	2 726	82,4%	116 135	3 692	3 080	83,4%
Rovníková Guinea	3 643 048	227 486	210 568	92,6%	1 931 886	45 310	33 132	73,1%	1 237 764	22 825	19 052	83,5%
Rwanda	46 415	538	107	20,0%	63 219	937	647	69,0%	51 351	1 991	948	47,6%
Samoa	1 076	867	310	35,8%	2 271	1 778	224	12,6%	1 882	1 475	293	19,9%

*„Celkový dovoz“ zahŕňa všetok dovoz vrátane výrobkov, pri ktorých sa automaticky využíva doložka najvyšších výhod, teda nulové sadzby. V položke „oprávnený dovoz v rámci EBA“ sa uvádzajú len výrobky v rámci schémy EBA, na ktoré sa inak nulové sadzby doložky najvyšších výhod nevzťahujú.

Tabuľka 6 (pokračovanie) – Hodnota preferenčného dovozu do EÚ v rámci EBA podľa krajiny (v tis. EUR)*

	2014				2015				2016			
EBA	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia
Senegal	391 649	281 694	276 858	98,3%	411 225	293 897	286 079	97,3%	416 309	266 077	255 260	95,9%
Sierra Leone	220 043	480	80	16,6%	238 444	3 939	3 280	83,3%	223 681	1 796	533	29,7%
Somálsko	2 589	122	6	4,7%	8 587	117	-	0,0%	13 047	569	15	2,7%
Stredoafrická republika	6 253	181	157	87,0%	12 044	58	3	4,6%	16 544	596	6	1,1%
Sudán	204 463	107 837	101 344	94,0%	211 637	83 319	81 717	98,1%	182 874	23 463	22 751	97,0%
Svätý Tomáš a Princov ostrov	7 999	175	112	64,0%	8 414	141	98	69,0%	10 382	183	98	53,5%
Šalamúnove ostrovy	62 985	62 069	61 950	99,8%	68 308	67 718	66 356	98,0%	53 495	52 945	52 848	99,8%
Tanzánia	588 179	281 806	119 833	42,5%	686 687	356 266	346 966	97,4%	620 682	323 841	317 287	98,0%
Togo	83 505	20 254	19 154	94,6%	70 005	21 854	20 093	91,9%	102 321	33 250	24 095	72,5%
Tuvalu	513	476	-	0,0%	512	454	-	0,0%	51	28	-	0,0%
Uganda	447 656	149 922	31 573	21,1%	488 899	157 883	154 426	97,8%	444 743	150 527	148 279	98,5%
Vanuatu	1 842	403	334	82,8%	11 748	4 512	414	9,2%	3 334	1 475	370	25,1%
Východný Timor	11 955	43	-	0,0%	5 984	47	-	0,0%	5 369	71	-	0,0%
Zambia	305 011	76 308	38 765	50,8%	422 117	94 907	67 838	71,5%	425 544	77 696	72 067	92,8%

Tabuľka 7 – Hodnota preferenčného dovozu do EÚ podľa krajín VSP+ (v tis. EUR)*

	2014				2015				2016			
VSP+	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia	Celkový dovoz	Dovoz oprávnený pre VSP	Preferenčný dovoz v rámci VSP	Miera využitia
	13 324 942	**7 129 263**	**6 177 630**	**86,7%**	**15 476 883**	**8 413 704**	**7 153 681**	**85,0%**	**15 132 431**	**8 687 292**	**7 485 760**	**86,2%**
Arménsko	192 932	47 343	42 435	89,6%	268 322	115 211	103 588	89,9%	310 034	116 432	107 772	92,6%
Bolívia	518 567	107 094	102 577	95,8%	596 432	84 340	80 755	95,7%	529 748	58 705	55 225	94,1%
Filipíny	5 266 541	1 827 039	1 227 661	67,2%	6 720 351	2 322 588	1 585 860	68,3%	6 300 265	2 358 534	1 673 980	71,0%
Gruzínsko	621 360	213 860	100 401	46,9%	688 607	312 638	31 302	10,0%	513 241	244 174	6 562	2,7%
Kapverdy	96 849	55 897	54 716	97,9%	63 283	53 279	51 519	96,7%	70 595	68 077	65 690	96,5%
Kirgizská republika	68 806	12 000	8 248	68,7%	48 834	10 089	6 581	65,2%	72 291	6 091	3 245	53,3%
Mongolsko	71 146	17 952	15 101	84,1%	80 086	18 732	16 277	86,9%	64 237	18 210	15 286	83,9%
Pakistan	5 390 009	4 775 255	4 557 142	95,4%	5 953 902	5 450 261	5 235 525	96,1%	6 197 304	5 775 157	5 521 262	95,6%
Paraguaj	1 098 733	72 824	69 349	95,2%	1 057 067	46 567	42 275	90,8%	1 074 715	41 912	36 736	87,7%